

**ПРАВИЛНИК
О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ ОДГОВОРНОСТИ
УЧЕНИКА У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ „МИЛАН РАКИЋ“
У МИОНИЦИ**

**Број: 02-388
Датум: 25.4.2024. године
Мионица**

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 – др. закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023 - даље: Закон), члана 66. Закона о основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 88/2017,27/2018 – др. закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023) и одредаба чланова Статута Основне школе „Милан Ракић“ у Мионици, Школски одбор је на седници одржаној дана 25.4.2024.године донео

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ "МИЛАН РАКИЋ" У МИОНИЦИ

Члан 1.

Овим правилником (у даљем тексту: Правилник) уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика у основној школи "Милан Ракић" у Мионици (у даљем тексту: Школа).

У складу са Законом и овим Правилником, ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе, за тежу повреду обавезе и за повреду забране из чл. 8–10. Правилника.

1. Обавезе ученика

Члан 2.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у Школи, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 6) чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

2. Васпитни рад са ученицима

Члан 3.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из Закона, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Васпитни рад се остварује активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање,

сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељењског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитне и васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера предвиђена Правилником изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе и повреда забране од стране ученика.

3. Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 4.

Ученик одговара за лакше повреде обавеза ученика.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године;
- 2) неблаговремено правдање изостајања из школе
- 3) непридржавање правила понашања у школи, тј. понашање супротно одредбама Правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика и других општих аката школе,
- 4) непримерено, непристојно и недолично одевање у школи
- 5) недисциплиновано понашање и ометање рада на часовима у одељењу;
- 6) недолично и непристојно понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленима у Школи;
- 7) изазивање нередице у просторијама Школе и школском дворишту;
- 8) непоштовање одлука надлежних органа Школе;
- 9) необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука одељењског старешине, других наставника и стручних сарадника;
- 10) оштећење у мањој мери школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у Школи;
- 11) оштећење у мањој мери или уништење у мањој мери личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у Школи;
- 12) учестало неоправдано закашњавање на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада (више од 15 пута у току школске године);
- 13) немаран однос према раду, наставним средствима и имовини школе;
- 14) злоупотреба лекарског оправдања
- 15) коришћење мобилног телефона и других средстава којима се ремети дисциплина на часу или другим облицима образовно васпитног рада, а који немају за сврху угрожавање права других и не служе за превару у поступку оцењивања
- 16) улази у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења
- 17) ако се задржава у ходницима школе за време часа
- 18) ако у својству редара не припреми средства и услове за наставу
- 19) ако у својству редара не чува предмете, књиге и прибор ученика или се не стара о хигијени учионице
- 20) ако у својству редара не пријављује одсутне ученике
- 21) повреди друге обавезе које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.

Члан 5.

За лакшу повреду обавезе ученика из чл. 4. овог Правилника могу се изрећи васпитне мере:

1) **опомена**

2) **укор одељењског старешине**

3) **укор одељењског већа:** на основу изјашњавања наставника који изводе наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом школе.

Опомена се изриче као васпитна мера без вођења васпитно дисциплинског поступка за лакшу повреду обавезе ученика.

Укор одељењског старешине се изриче као васпитна мера без вођења васпитно дисциплинског поступка за лакшу повреду обавезе ученика.

Укор одељењског већа се изриче као васпитна мера без вођења васпитно дисциплинског поступка за лакшу повреду обавезе ученика.

Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче - одељењско веће на основу изјашњавања наставника који изводе наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом школе.

Васпитне мере изричу се ученику у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Повредом обавезе ученика се сматра и повреда која је учињена за време извођења екскурзије или наставе у природи.

Ученику се смањује оцена из владања због изречене васпитне мере.

Услов за изрицање васпитне мере је претходно предузимање активности појачаног васпитног рада са учеником, из члана 3. овог правилника.

Основ о постојању повреде утврђује се на основу евиденције у књизи евиденције образовно васпитног рада ученика, књизи дежурства, извештаја са путовања (екскурзије, излети, такмичења, позоришне представе) и пријаве усмене и писане.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитне мере, тј. о врсти мере која ће се у конкретном случају изрећи ученику, мора се имати у виду: тежина учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности, као и поступност у изрицању васпитних мера.

4. Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 6.

За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;

2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;

3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;

5) уношење у Школу оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;

6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 3. став 1. Правилника ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тач. 8) и 9) овог члана је обавезна поступност у изрицању.

Члан 7.

За тежу повреду обавезе из члана 6. Правилника ученику може да се изрекне васпитно-дисциплинска мера:

1) укор директора;

2) укор наставничког већа.

Ученику се смањује оцена из владања због изречене васпитно-дисциплинске мере.

Васпитно-дисциплинска мера из става 1. овог члана изриче се након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка у коме је утврђена одговорност ученика.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

Члан 7а

Упоредо са изрицањем васпитне и васпитно-дисциплинске мере, ученику школа одређује и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у просторијама или ван просторија школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника у складу са важећим правилником.

Друштвено користан и хуманитарни рад се одређује ученику зависно од тежине повреде обавезе, психофизичке и здравствене способности ученика, узраста и других параметара, и о томе одмах обавештава родитељ/други законски заступник ученика.

5. Повреде забране и васпитно-дисциплинске мере

Члан 8.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим ученик на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлику или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на другог ученика или групу ученика или наставно особље или друге запослене у Школи, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се

прописује забрана дискриминације, односно другим подзаконским актима који регулишу препознавање облика дискриминације и поступање Школе у случајевима сумњи у дискриминаторно понашање.

Члан 9.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље којим ученик злоставља и занемарује запосленог или другог ученика или треће лице у Школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања од стране ученика које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства запосленог или другог ученика у Школи.

Под физичким насиљем, у смислу Правилника, сматра се: свако понашање ученика које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања другог ученика или запосленог; насилно понашање ученика према другом ученику или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу Правилника, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу Правилника, сматра се када ученик чини искључивање другог ученика из групе вршњака или различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу Правилника, сматра се понашање када ученик другог ученика или запосленог сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу Правилника, сматра се када ученик злоупотребљава информационо комуникационе технологије што за последицу има повреду друге личности и угрожавање достојанства, а остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и друге облике дигиталне комуникације.

Члан 10.

У Школи је забрањено свако понашање ученика према запосленом и ученика према другом ученику којим се вређа углед, част или достојанство.

Школа ће препознавање забрањеног понашања из става 1. овог члана, као и своје поступање када се посумња или утврди забрањено понашање из става 1. овог члана, извршавати у складу са одговарајућим подзаконским прописима.

Члан 11.

За учињену повреду забране из чл. 8-10. овог Правилника ученику се, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче васпитно-дисциплинска мера:

- укор директора или укор наставничког већа;
- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Члан 12.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 6, 8, 9. и 10. овог Правилника, Школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Члан 12а

Упоредо са изрицањем васпитно-дисциплинске мере ученику за учињену повреду забране, школа одређује и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у просторијама или ван просторија школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника у складу са важећим правилником.

Друштвено користан и хуманитарни рад се одређује ученику зависно од тежине повреде забране, психофизичке и здравствене способности ученика, узраста и других параметара, и о томе одмах обавештава родитељ/други законски заступник ученика.

6. Правна заштита ученика

Члан 13.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика из члана 6. овог Правилника или за повреду забране из чл. 8-10. овог Правилника, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

7. Васпитно-дисциплински поступак

Члан 14.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 8-10. овог правилника закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

За учињене теже повреде обавеза ученика из члана 6. став 1. тач. 4) и 5) овог закона, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Изузетно, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања у случају учињене теже повреде обавеза ученика:

- поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
- уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице; и
- повреде забране.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из Школе, Школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Члан 15.

Закључак садржи податке о ученику против кога треба да се покрене поступак (име и презиме ученика, име родитеља, адреса, одељење и разред), опис теже повреде ученика, доказе, датум, место, време одржавања усмене расправе.

Закључак треба да садржи и обавезу да се ученик саслуша у присуству родитеља, односно другог законског заступника, да се тражи писана изјава, извођење других доказа.

Закључак се доставља ученику, тј. родитељу односно другом законском заступнику ученика, одељењском старешини, стручним сарадницима.

8. Утицај васпитне и васпитно дисциплинске мере на оцену из владања

Члан 16.

Оцена из владања се смањује ученику коме је изречена васпитна мера и васпитно-дисциплинска мера.

За изречену васпитну меру:

- укор одељењског старешине оцена из владања се смањује на врло добро (4);
- укор одељенског већа оцена из владања се смањује на (3).

За изречену васпитно-дисциплинску меру:

- укор директора, оцена из владања се смањује на задовољавајуће (2);
- укор наставничког већа оцена из владања се смањује на незадовољавајуће (1).

Владање се оцењује најмање два пута у току полугодишта.

Владање ученика првог разреда основног образовања и васпитања оцењује се описно у току и на крају полугодишта.

Владање ученика од другог до осмог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају полугодишта.

Закључна оцена из владања ученика првог разреда основног образовања и васпитања јесте: примерно, врло добро, добро, задовољавајуће и незадовољавајуће, и не утиче на општи успех ученика.

Закључна оцена из владања ученика од другог до осмог разреда основног образовања и васпитања на крају првог и другог полугодишта јесте: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1) и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

Владање ученика на дужем кућном и болничком лечењу, ученика који стиче основно образовање и васпитање код куће и ученика за којег је организована настава на даљину, оцењује се.

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини.

На оцену из владања не утичу оцене из предмета.

Закључну оцену из владања доноси одељењско веће на образложени предлог одељењског старешине.

На оцену из владања у току школске године утиче редовност похађања наставе од стране ученика, као и изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере.

Члан 17.

Неоправдано изостајање ученика са наставе до 25 часова у току школске године представља лакшу повреду обавезе, за коју се ученику изриче васпитна мера и то:

- **опомена** се изриче за учињену лакшу повреду обавеза ученика када ученик неоправдано изостаје са наставе **од 5 до 7 часова**.
- **укор одељењског старешине** се изриче за учињену лакшу повреду обавеза ученика када ученик неоправдано изостане **са 8 часова**.
- **укор одељењског већа** се изриче за учињену лакшу повреду обавеза ученика када ученик неоправдано изостане **са највише 15 часова**.

Неоправдано изостајање ученика са наставе више од 25 часова представља тежу повреду обавезе, за коју се ученику изриче васпитно-дисциплинска мера и то:

- **укор директора** изриче се ученику када неоправдано изостане **са највише 25 часова**.
- **укор наставничког већа** изриче се ученику **када неоправдано изостане са 26 и више часова**.

9. Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 18.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну школу у току школске године.

10. Материјална одговорност ученика

Члан 19.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор и чији је члан и одељењски старешина.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно законског заступника материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или законски заступник може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

11. Завршне одредбе

Члан 20.

Ступањем на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник о васпитно-дисциплинској одговорности ученика ОШ "Милан Ракић" број 02-546 од 19.5.2023. године.

Члан 21.

Тумачење одредби овог Правилника даје Школски одбор.

Члан 22.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Анђелија Поповић

Правилник о васпитно-дисциплинској одговорности ученика је заведен под деловодним бројем 02-388 од 25.4.2024. године, а објављен је на огласној табли Школе, дана 26.4.2024. године, секретар школе Светлана Ненадовић.